

del nostre arxiu

El problema material i el problema moral

—Llibres, heu dit? Sempre sereu un somniador. El nostre problema és purament un problema econòmic. Un problema d'estómac. Em parleu d'idealismes per distreure'm l'imaginació, i amb el dit em senyaleu la biblioteca, quan jo preferiria que em senyalessiu el rebost.

—El nostre problema, teniu raó, en part, és un problema econòmic, però és també alguna cosa més; és un problema d'ideals. Si materialitzeu la qüestió, fins a deixar-la eixuta de tota mena de gràcia ideal, us diré que havem perdut la partida. Si defensem només que els nostres interessos materials, la gent dirà que som uns egoistes. Dintre la societat hi ha forces motores d'una qualitat més noble que la simple matèria de la nostra carn. Si voleu saber quan una societat avança en el camí del progrés, observeu el grau d'influència que hi tenen els factors espirituals, que són els que precisament aixequen l'home del nivell de la bèstia. Una societat en la qual sols s'hi discuteixi el dret del jaç i el de la vianda i el de la carn, és una societat bàrbara. Està provat que si cadascú estigués content amb la part que li correspon, el món aniria d'una altra manera; però mentre hi hagin golafres i cretins que s'emportin la part dels altres, en el món no hi haurà pau.

La lluita és aquesta. Això no vol dir, però, que per defensar aquestes necessitats materials només serveixin les armes materials. Ja ho hem dit, que teniem la partida perduda, si tot ho reduïem a ensenyar les dents i a insinuar les importàncies testiculars.

En la nostra lluita cal, abans que tot, llum, molta llum: la llum de l'intel·ligència. Els nostres medis són tèrbols i foscos. Si de tant en tant, en mig de la tenebra s'encén una llanterna, la primera temptació és d'apagar-la a cops de pedra. Si de tant en tant, s'aixeca una veu clara i neta i diu les coses tal com són i predica amb la mà al pit, queda tot seguit apagada per tot un cor de veus energúmenes que criden: covard!, reformista!...

En el camp obrer les veus pures i les veus intel·ligents s'han anat apagant de mica en mica, per obra i gràcia dels devots i fanàtics de «santa contundència».

Les pràctiques violentes en la seva hora i en el seu lloc poden enlairar el nivell

moral de l'home. No hi ha cap societat que en un moment determinat de la seva història no hagi hagut de defensar per la violència la seva dignitat. Es el passat de tots els pobles. Però aquests altres éssers que comencen per donar-se a la violència, com a un esport picant, per un desig de sensacions, haurien de merèixer dels lluitadors la més pregonia indiferència. Aquests són la metzina dels litigis ideals.

—Jo defenso el meu pa i el meu abrillat. Jo defenso el meu cos. Són els meus drets.

—Si; són els teus drets i els drets dels teus germans. Per què no lluites amb els teus germans? Per què et separen dels teus germans? Ni tu sol, ni cada un dels altres teniu la força. No obstant, tots units, podríem abatre l'enemic. Què esperes? Potser cadascú vol la conquesta per ell sol. Potser entre nosaltres hi ha qui no s'aconsola amb el que li pertoca i vol la grossa part del golafre i del cretí. Es que potser tenim entre nosaltres el mateix enemic engabiad dintre de l'ànima?..

Quants d'entre nosaltres, si volguessin parlar clar, deixant la seva ànima ben nua, dirien: «Jo soc pobre; la misèria em podreix per dintre i per fora i em trobo petit dintre el ramat gregari de tots els miserables. Si jo pogués reposar com el burgès i el pogués llançar de la seva taula per a assentar-m'hi jo, i tingués el seu jas i la seva fembra pel meu goig, quina vida més planera la meua! Els meus amics foren els que em voltarien i m'adularien; els meus germans foren els que defensarien la meua riquesa... I els altres continuarien cridant pels carrers obrint la boca. Però tot això no és res més que un desig. Ara, mentre la sort no m'és propícia, he de rebentar-me cridant, perdut entre la massa de tots els desgraciats.»

El camí de l'egoisme no és el nostre camí. Els que sofrim som molts i ens hem de defensar junts, sense egoismes. El dia que tots sapiguem escoltar i obeïm una sola veu, la veu clara de l'intel·ligència, aquell dia serà el nostre.

ANÓNIM

(Transcripció d'AMIC)

inquietud

**Publicació quinzenal d'esquerra
Compreula! Llegeula! Propagaulela!**

Es de venda a la Parada de Llibres

GURGUÍ

Detencions?... Represàlies?...

Seguim el camí de la normalitat. D'aquesta normalitat tan propalada pel govern Berenguer i que va produint els seus efectes.

Detencions a dojo, suspensions de mitjans i actes públics, restricció de garanties, i, a més, aplicació a tot rigor del tan fatidic codi de Galo Ponte. Aquesta és la verdadera normalitat aparentada pels governants actuals que fruïm, d'un maquiavelisme contundent. Voldrien amagar la magnitud dels esdeveniments a l'opinió, quan ja aquesta s'ha donat compte de l'agreujament de la situació.

Diàriament, quan els reporters interroguen el cap del govern i els governadors civils de província sobre l'estat de la situació actual, responen que tot segueix en ordre; que tal vaga se soluciona pacíficament, que tal altra està en vies d'arreglo i, en fi, que el govern actual va directament a la formació del parlament per mitjà d'unes eleccions generals, depuració de responsabilitats, etc., etc.

Però, ja que tot se soluciona pacíficament, i que tot es desenrotlla normalment, per què aquestes detencions d'hommes d'idees liberals i avançades? Per què aquests processos que s'incoen diàriament a prohoms, pel sol fet d'exposar un programa d'idees, i aquestes multes a quiscuns sectors de premsa, recollida d'exemplars i empresonament de redactors? Per què tantes represàlies?

A més, aquests rumors alarmants que corren: de plans estratègics, d'ensinistrament de la força pública en els elements moderns de guerra i tantes mesures governatives... ¿De què es tem, el govern?

Està vist que ja hem arribat al punt culminant d'aquesta segona dictadura, tan cruel i més grotesca que la d'aquell «patriòtic salvador de la nació». I les garrotades de cec es prodiguen en tanta o més poca solta que aleshores.

¿Que no veuen, els prohoms que ocupen el poder, que tots aquests símptomes no són altra cosa que la combustió per avivar el foc i que en arribar el fum a l'estranger és causa de la vergonyosa i abrupta baixa de la divisa monetària nacional, que després se'n porten les culpes els difamadors i mals espanyols exiliats (segons ells diuen)?

El sofert i cansat poble segueix encongit entre cadenes que les hi imposa un règim, el qual el priva d'acusar el culpable per la força de la raó, perquè prevalgui i domina la raó de la força.

Entretant es va creant una situació cada vegada més crítica en que els ànims s'exalten i que pot finir en una batalla definitiva, en un front únic: d'un cantó, el poble, i a l'altre bàndol, els que el tiranitzen.

MAGI VALLS